

РИНОК АУТСОРСИНГУ В УКРАЇНІ

С. Прийма, В. Р. Вовк

*Львівський національний університет імені Івана Франка
79008 м. Львів, проспект Свободи, 18*

E-mail: sv_pryyuta@ukr.net, vovk.v.r@gmail.com

Роль аутсорсингу за останні десятиліття продовжує зростати насамперед через можливість підвищення ефективності діяльності підприємств за допомогою залучення послуг зовнішніх підрядників. Використання аутсорсингу сприяє забезпеченню зростання конкурентоспроможності компаній, збільшенню величини прибутку шляхом оптимізації витрат при збереженні або підвищенні якості товарів, робіт чи послуг, одержанню доступу до ширшого кола кваліфікованих трудових ресурсів. Застосування аутсорсингу вимагає нових способів та методів взаємодії підприємств і організацій, що зумовлює актуальність дослідження цього питання.

Ключові слова: аутсорсинг, аутсорсингові послуги, ІТ-аутсорсинг, ІТ-спеціалісти, ІТ-екосистеми

Протягом останніх десятиліть на світовому ринку зросла роль аутсорсингу. Його виникнення змінило способи ведення бізнесу. Сьогодні кожне підприємство, залучене до світової економічної системи, намагається підвищити ефективність своєї діяльності через залучення послуг зовнішніх підрядників. Використання аутсорсингу допомогло забезпечити конкурентоспроможність компаній, збільшити величину прибутку шляхом оптимізації витрат при збереженні або підвищенні якості товарів, робіт чи послуг, одержати доступ до необхідних професійних ресурсів при певному зниженні власних витрат. При застосуванні аутсорсингу з'являється багато нових сторін взаємодії підприємств і організацій, що зумовлює необхідність дослідження цього питання.

За даними опитувань топ-менеджерів західних компаній, проведених консалтинговою фірмою «Yankeldvich partners», були визначені такі основні переваги при використанні аутсорсингу: зниження витрат - 79%; концентрація на профільному бізнесі - 75%; підвищення якості послуг - 70%; підвищення конкурентоспроможності - 67%; оптимізація бізнес-процесів - 62%. [17].

Динаміка розвитку світового ринку аутсорсингових послуг наведена на рис.1. [5].

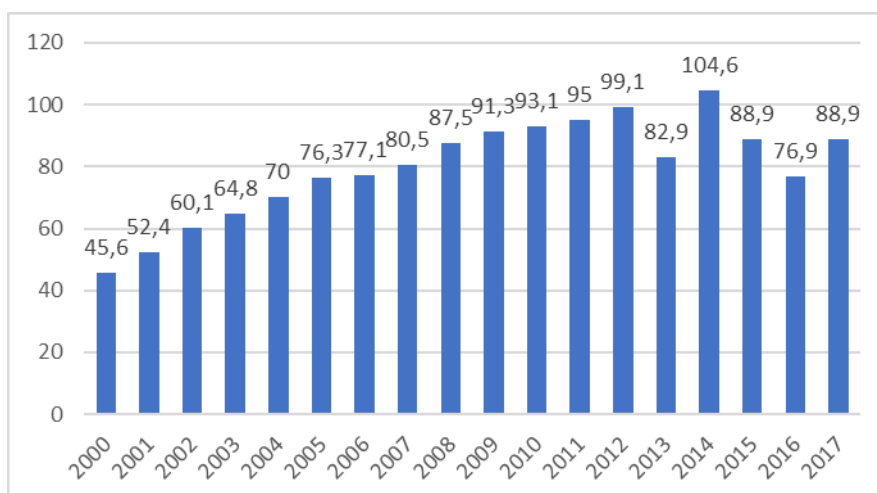


Рис.1 Динаміка розвитку ринку аутсорсингу за 2000–2017 рр. (у млрд. доларів США)

Статистика показує, що світовий ринок аутсорсингу протягом 2000-2012 рр. поступово зростав, а у 2013 р. зменшився на 16,2 млрд дол., або на 16,35% (порівняно з 2012 р). Основною причиною зниження вартості ринку було збільшення контрактів з одночасним зменшенням їх вартості [10]. У 2017 році світовий ринок аутсорсингу склав 88,9 млрд. доларів США, це на 12 млрд. доларів більше, порівняно з 2016 роком.

Згідно даних [2] найбільша частка вартості контрактів припадала на контракти у сфері ІТ-аутсорсингу (рис.2).

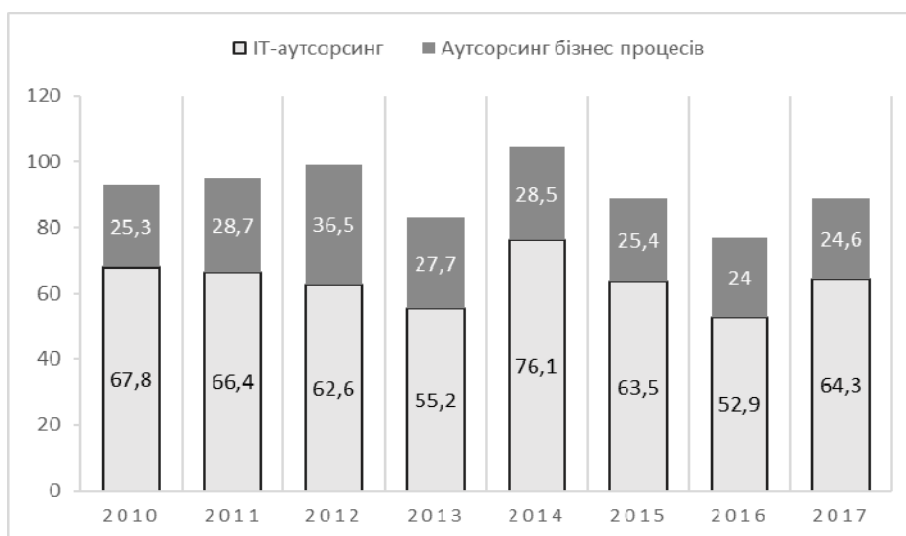


Рис.2. Динаміка розвитку ринку аутсорсингових послуг за видами

Графік розвитку ринку аутсорсингових послуг показує обсяг доходу, отриманого в галузі аутсорсингу за типом обслуговування за період з 2010 до 2017 року. У 2017 році дохід у розмірі 24,6 млрд. доларів США був сформований через аутсорсинг бізнес-процесів (BPO), а через IT-аутсорсинг – 64,3 млрд. доларів США.

Британська асоціація Global Sourcing Association (GSA) назвала Україну найкращою країною 2017 року з надання послуг аутсорсингу. Заявку на номінацію України в цій категорії подала компанія N-iX. Вручення відзнаки відбулося 19 жовтня 2017 р. в Лондоні. Конкурентом України у фіналі була Білорусь. У 2016 країною року з надання послуг з аутсорсингу названо Єгипет, а у 2015 – Болгарію [4].

Економічний розвиток України сприяв активізації попиту на послуги з аутсорсингу. Найінтенсивніше розширює сфери використання IT-аутсорсинг [18].

IT-аутсорсинг - це практика передачі компанії-аутсорсеру всіх або частини IT-функцій організації. До послуг IT-аутсорсингу відносять розробку або підтримку програмного забезпечення, технічне обслуговування, системне адміністрування, створення сайтів та мобільних додатків. В результаті підприємство отримує: можливість концентрації ресурсів на основній діяльності, зниження витрат на IT-обслуговування компанії, мінімізацію ризиків за рахунок передачі IT-інфраструктури стороннім компаніям, отримання фінансової гнучкості. Разом з перевагами, утворюються певні ризики інформаційної безпеки [13]. Така діяльність стає повсякденною бізнес-практикою для багатьох вітчизняних компаній.

За результатами різних досліджень, понад 80% керівників вітчизняних підприємств мають намір використовувати аутсорсинг найближчим часом або в середньостроковій перспективі. У світі, за даними аналітичних агентств, до послуг IT-аутсорсингу вдаються понад 2/3 компаній. [18].

Україна вже давно стала відомою завдяки своєму потенціалу у галузі інформаційних технологій у регіоні Центральної та Східної Європи. У країні працює понад 100000 співробітників IT-сектора та фрілансерів, налічується понад 1000 різноманітних IT-сервісних компаній, крім цього, в Україні існують 100 міжнародних науково-дослідних центрів. [8]

Україна є провідною країною IT-аутсорсингу в Східній Європі разом з деякими іншими великими IT-центрами, такими як Польща, Румунія, Угорщина та Чеська Республіка. Варто зауважити, що Польща є другою країною, після Індії, яка найбільше співпрацює в галузі IT з Великою Британією. Постійно з'являються і нові гравці, як Болгарія, Сербія. Ніяка країна не може втриматись на тих самих позиціях. [8]

В Україні IT-аутсорсинг – це здебільшого product development сервіси, тобто розробка програмного забезпечення. У Польщі розвивається IT-аутсорсинг та BP-аутсорсинг. Наприклад, у Кракові розмір IT-аутсорсингу і BP-аутсорсингу – це приблизно 30 тис. людей, а у Львові IT-аутсорсинг у два рази менший, хоча розмір Кракова майже такий, як і Львів. [21]

«Україна займає близько 1% світового ринку аутсорсингу. У Центральній та Східній Європі це одна з найзначніших країн – постачальників аутсорсингових послуг», – вважає Чіраг Рават, заступник директора індійської консалтингової компанії Avasant. «Одна з» – бо тут її випереджають Польща і Румунія, але все ж за обсягом експорту аутсорсингових послуг вона випереджає Болгарію та Угорщину [16].

Досягненнями українського IT-аутсорсингу [9] є: у 2011 році перемога в номінації «Outsourcing Destination of The Year» в рамках European Outsourcing

Excellence Awards; у 2012 році Україна зайняла 4-е місце за кількістю сертифікованих ІТ-фахівців, після Індії, США і РФ (згідно з дослідженням Exploring Ukraine IT Outsourcing Industry 2012 Україна); у 2013 році посіла перше місце серед країн Центральної і Східної Європи в категоріях «best market value in IT-outsourcing» і «the largest number of staff employed in IT»; у 2014 році - три українські компанії, Intetics, Miratech і Softengi, потрапили в «ТОП-5 зірок, що сходять» рейтингу The Global Outsourcing 100.

У рейтингу 2016 року найбільш інноваційних країн за версією доповіді ООН Global Innovation Index Україна зайняла 56 місце. Країна рухається вперед, демонструючи стабільне зростання в порівнянні з попередніми періодами: 64-е місце в 2015 році і 71-е в 2013-му [14].

Варто відзначити, що у 2016 році Україна в глобальному рейтингу аутсорсингу піднялася на 17 пунктів і займає 24 місце. На 23 місці – Німеччина, на 25 – Велика Британія, Польща на 10 позиції. [14].

Міжнародна асоціація ІАОР опублікувала річний рейтинг найкращих аутсорсингових компаній - The 2017 Global Outsourcing 100. 13 українських компаній-аутсорсерів потрапили до світових ТОП-100 [1]. Це: SoftServe (більше 4000 співробітників, головний офіс у Львові); Сіklum (більше 2000 співробітників в Україні, головний офіс у Києві); ELEKS (більше 900 співробітників, головний офіс у Львові); Miratech (більше 700 співробітників, головний офіс у Києві); Sigma Software (більше 700 співробітників, головна служба в Харкові, українська компанія у складі шведської консалтингової групи Sigma); N-iX (більше 500 співробітників, головний офіс у Львові); Softengi (більше 200 співробітників, головний офіс у Києві); Програма-Асе (більше 100 співробітників, головний офіс у Харкові). Серед компаній з українськими R&D-представництвами: ЕРАМ (більше 4000 співробітників в Україні, головний офіс у США); Luxoft (більше 3000 співробітників в Україні, головний офіс у Швейцарії); Інтетика (більше 200 співробітників в Україні, головний офіс у США); ТЕАМ International Services (більше 200 співробітників в Україні, головний офіс у США); Softjourн (більше 100 співробітників в Україні, головний офіс у США).

Компанії, які потрапляють до цього рейтингу, оцінюють за п'ятьма критеріями: розмір і ріст компанії, рекомендації замовників, нагороди та сертифікати, інновації у схемі постачання послуг замовнику та рівень корпоративної соціальної відповідальності.

В минулому році в списку було відмічено 10 українських ІТ-компаній. Новачками рейтингу в 2017 році стали львівська компанія N-iX і харківська компанія Program-Асе, а також знову була відзначена компанія Softengi, яка раніше двічі була в рейтингу - в 2014 і 2015 рр.

Експорт ІТ-послуг у 2017-му році приніс Україні \$3,6 мільярда [3]. Обсяг експортної ІТ-індустрії у 2015 році становив \$2,7 мільярда, у 2016 р. \$3 мільярди. Очікуваний обсяг експортної ІТ-індустрії у 2018 році - \$4,5 млрд., а у 2020 р. - \$5,4 млрд. (за даними та прогнозами PwC). Вклад експортної ІТ-індустрії до загального ВВП України у 2017 році становив 3,34%, ІТ-компаніями, які працюють на території України, сплачено податків на суму 16,7 млрд.грн. [3]. Згідно з дослідженнями PwC ІТ-індустрія України займає третє місце за вкладом у ВВП країни, і становить \$2,5 млрд. експорту. Очікується, що до 2020 він досягне 10 млрд. доларів з 5,7% внеском у ВВП.

За минулий рік вищі навчальні заклади та освітні курси випустили біля 30 тисяч нових ІТ-спеціалістів, які поповнили ряди 100 тисяч розробників, які вже працюють в галузі. Упродовж останніх шести років Україна входить до топ-30 країн-партнерів з аутсорсингу в рейтингах, які складає провідна дослідницька та консалтингова компанія Gartner. [4].

Кількість фахівців за період з 2011 по 2016 рік у галузі зросла на 144%. З них чоловіки становлять – 72%, жінки – 28%. Середній вік українського ІТ-спеціаліста – 30 років. Середня місячна зарплата ІТ-спеціаліста в Україні у 2017 році – 1,6 тис.дол. США. [3].

Згідно із останнім дослідженням Асоціації «ІТ України» виділено ТОП-5 напрямків у спеціалізації українських ІТ-спеціалістів (рис. 3.):

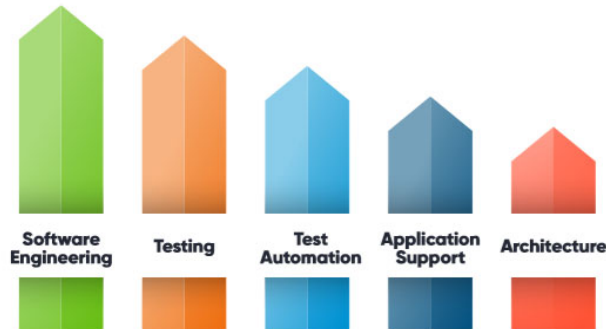


Рис.3. ТОП-5 напрямків у спеціалізації українських ІТ-спеціалістів

За кількістю ІТ-спеціалістів визначено ТОП-5 українських міст: Київ, Дніпро, Львів, Харків, Одеса. 54% спеціалістів починають працювати в індустрії ще під час навчання. 28% мають додаткові кваліфікаційні сертифікати. 45% спеціалістів володіють англійською на рівні «вище середнього» (Upper Intermediate). 71% фахівців постійно підвищують свої навички шляхом вивчення спеціалізованої літератури. 64% українських ІТ-спеціалістів мають диплом про вищу технічну освіту.

До ТОП-5 вищих навчальних закладів за кількістю випущених ІТ-спеціалістів віднесено: 16,6% - Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут" (НТУУ КПІ), 5,2% - Дніпровський національний університет ім. О. Гончара (ДНУ), 4% - Київський національний університет ім. Т. Шевченка (КНУ), 3,6% - Харківський національний університет радіоелектроніки (ХНУРЕ), 3,4% - Національний університет "Львівська політехніка" (НУ ЛП). [3].

Клієнтами українських ІТ-компаній є: Panasonic, Oracle, Intel, Microsoft, Mastercard, Ericsson, BAYER, Ford, Deloitte, Limelight Networks, Huawei, Oracle, Samsung, Siemens, Netcracker, Mellanox Technologies, Google, Corel та ін.

З точки зору ІТ-аутсорсингу Україна зарекомендувала себе високо, при цьому парадоксальним є те, що країна досі відстає по застосуванню ІТ-технологій у себе на території. [11].

Головною проблемою для ІТ-аутсорсингу в Україні є залучення та утримання талановитих фахівців. Найчастіше українські ІТ-спеціалісти шукають безпечного життя за кордоном, адже у рейтингу рівня безпечності країн організації Institute for Economics and Peace Україна у 2018 році опинилася на 152 місці. У трійку найбезпечніших країн увійшли Ісландія, Нова Зеландія та Австрія.

Найнебезпечнішою країною організація назвала Сирію, яка посіла 163 місце. У порівнянні із минулим роком Україна піднялась у рейтингу на два пункти, але все ще залишається у зоні «дуже низького» рівня безпеки. [19].

Точно мають намір повернутися назад до України тільки 5% опитаних, ще 7% – розглядають таку можливість. 42% відзначили, що не повернуться в Україну. Причини переїзду названо на рис.4. [20].



Рис. 4. Причини переїзду українських ІТ-спеціалістів

Незважаючи на високі заробітні плати, багато компаній мають значні списки вакансій, а основна причина в тому, що лише одиниці випускників вузів здатні без додаткової підготовки приступити до виконання прямих обов'язків, покладених професією розробника, тестувальника або системного адміністратора. Переважно це ті, хто крім навчання виявив бажання і знайшов можливість для самоосвіти [18].

До чинників, які заважають розвитку ринку ІТ-аутсорсингу в Україні також відносять: відсутність відповідного законодавчого визначення й регулювання процесів аутсорсингу; недостатню популяризацію вітчизняного ринку ІТ-аутсорсингу; низький рівень знання англійської мови вітчизняними спеціалістами; наявність великої кількості ризиків, пов'язаних із веденням бізнесу; нестабільну економічну та політичну ситуацію, а також складне юридичне, податкове і бізнесоточення [12].

Для забезпечення розвитку галузі названо такі умови [3]: стабільність податкової політики, відсутність нових регуляторних бар'єрів, розвиток ІТ-освіти та кадрового потенціалу, активне просування бренду України на міжнародній арені.

Якщо порівняти Україну і Польщу та те, що характеризує наш ринок і польський ринок, то побачимо, що в Україні дуже мало центрів розробки (capital development centres), які створенні великими компаніями (Microsoft та інші). У Польщі їх більше, бо умови ведення бізнесу в Україні набагато складніші. Тому всі замовники, які хочуть працювати в Україні, не самі створюють центри розробки, а працюють через інші компанії, такі як SoftServe, Luxoft та інші. Ці компанії знають певні практики роботи в українському середовищі. Саме це є причиною того, що ВР-аутсорсинг не розвивається в Україні. [21]

Найпривабливішими містами в Україні для створення центрів спільного обслуговування та аутсорсингу в 2017 році стали Львів та Івано-Франківськ.

Зазначені міста є лідерами рейтингу завдяки наявності і вартості кваліфікованої робочої сили, розвиненої інфраструктури, вартості оренди офісів та зручному географічному розташуванню. Згідно дослідження Міжнародної консалтингової та аудиторської компанії KPMG, за вартістю роботи та оренди офісів Україна має перевагу перед Польщею та Чехією, які раніше були найбільш популярним напрямом для аутсорсингу. Нині ці країни стають дорожчими. [22].

Просування та зміцнення ІТ бренду України в світі потребує консолідованої праці. На цьому наголошували керівники провідних ІТ-компаній в Україні під час щорічної найбільшої технологічної конференції Східної Європи "ІТ Арена". За їхніми словами, провідні ІТ-компанії в країні повинні об'єднати свої зусилля та сформувані потужний і привабливий бренд України, надавши їй єдиний голос і представивши країну на світових технічних та ділових заходах.

Для розвитку кадрового потенціалу у країні створено ІТ-екосистеми. Це 16 ІТ-кластерів, які знаходяться у містах: Львів, Луцьк, Тернопіль, Івано-Франківськ, Коломия, Чернівці, Вінниця, Київ, Чернігів, Конотоп, Черкаси, Харків, Дніпро, Запоріжжя, Миколаїв, Одеса. [3]. ІТ-кластери це спільноти ІТ-спеціалістів та компаній у галузі інформаційних технологій, які спільно із університетами та Міською владою покращують та розвивають ІТ у місті. Наприклад: при ініціативі Львівського інформаційного кластеру, у Львові збудовано двоповерховий будинок "ІТ House" на 72 квартири. Проект створено за підтримки Львівської міської ради для фахівців у сфері ІТ.

За 9 км від Львова у с. Нагоряни будують новий житловий комплекс для ІТшників. Загальна площа проекту 17 га, складатиметься з 133 окремих будинків. ІТ Village стане новим містечком для людей, які пов'язані з ІТ-сферою, а відповідно мають спільні інтереси. Крім будинків ІТ Village матиме: спільну зону для відпочинку, спортивний майданчик, приватний парк, дитячий садочок, супермаркет. [4].

При підтримці Харківського ІТ-кластера, у Харкові відкрито програму "Вікно можливостей". Вона призначена для навчання українців комп'ютерної грамотності.

Дніпропетровський технологічний кластер зараз працює над створенням проекту Дитячий садок - спеціалізованого дитячого садка для дітей ІТ спеціалістів.

Отже, вітчизняні компанії з надання ІТ-аутсорсингових послуг розвиваються швидкими темпами. Україна демонструє відкритість до нових перспектив і готовність відповідати сучасним вимогам на глобальному ринку праці та потребує певних заохочувальних дій з боку держави. Для збільшення і подальшого розвитку ІТ-аутсорсингу в Україні потрібно всебічно досліджувати конкурентні переваги даної галузі порівняно з іншими країнами, щоб мати змогу нарощувати індустрію програмної продукції, заохочувати до співпраці всесвітньо відомі компанії.

1. DOU – URL: <https://dou.ua/lenta/news/outsourcing-top-100-2017/>
2. Global outsourcing industry revenue from 2010 to 2017. URL: <https://www.statista.com/statistics/189800/global-outsourcing-industry-revenue-by-service-type/>
3. IT Ukraine Association URL: <http://itukraine.org.ua/news/infografika-ukrayinska-it-industriya-zagalni-dani-ta-profesynnyu-profil-specialistiv>
4. Lviv IT Cluster. URL: <https://itcluster.lviv.ua/ukraine-offshoring-destination-of-the-year/>

5. Outsourcing – Global market size, 2017. URL: <https://www.statista.com/statistics/189788/global-outsourcing-market-size/>
6. The Global ISG Outsourcing Index, 2017. URL: https://www.slideshare.net/ISG_Inc/4q16-global-isg-index
7. The Statistics Portal URL: <https://www.statista.com/statistics/189800/global-outsourcing-industry-revenue-by-service-type/>
8. Ukraine Needs a Unified Voice in Outsourcing and Business Services. URL: <https://www.n-ix.com/news/ukraine-needs-unified-voice-outsourcing-business-services/>
9. IT-аутсорсинг в Україні сьогодні. URL: <https://lviv.hh.ua/article/17518>
10. Кошкарьова Є. Л. Сучасні тенденції світового ринку IT-аутсорсингу // вісник харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Економічна», випуск 91, 2016.- с. 153-161.
11. Куций В. Україна має всі шанси превратиться із IT-колонії в метрополію // Forbes Україна, 2016
12. Матвій І. Є. Особливості розвитку IT-аутсорсингу в Україні. Національний університет «Львівська політехніка». – Л., 2013. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/VNULPP_2013_754_28.pdf.
13. Мешко Н. П., Єфремова М. О. Розвиток It-аутсорсингу в Україні // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій. 2015. Випуск 5.- с.79-85.
14. Потенціал України на світовому ринку аутсорсингу URL: <http://www.bakertilly.ua/ru/news/id1105>
15. Світове господарство і міжнародні економічні відносини А.В. Чмут, О.Д. Осадчий
16. Світовий ринок IT: місце України на URL: <https://mind.ua/publications/20178608-svitovij-rinok-it-misce-ukrayini-na-pomu>
17. Свиридова С., Горелкина Е. Аутсорсинг как инструмент повышения эффективности деятельности предприятий // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. Номер: 9 (217). - 2014. – с.165-175.
18. Тонюк М. О. IT-аутсорсинг в Україні: тенденції і прогнози розвитку //Ефективна економіка. №1, 2016.
19. Україну визнали однією з найнебезпечніших країн у світі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://expres.ua/news/2018/06/29/299847-ukrayinu-vuznaly-odniye-yu-na-nebezpechnishyh-krayin-sviti>
20. Як виглядав український IT-ринок у 2017-му URL: <https://lviv.com/lab/ukrayinskyj-it-rynok-2017/>.
21. Все для CEO IT компаній. URL: <http://softsource.org/articles/strateg%D1%96ya-rozvitku-servisnoyi-kompan%D1%96yi>
22. Міжнародна консалтингова та аудиторська компанія KPMG. URL:https://kurs.if.ua/news/lviv_ta_ivanofrankivsk_staly_naypryvablyvishymy_mistamy_dlya_auzsorsyngu_doslidzhennya_60766.html

References

1. DOU – URL: <https://dou.ua/lenta/news/outsourcing-top-100-2017/>
2. Global outsourcing industry revenue from 2010 to 2017. URL: <https://www.statista.com/statistics/189800/global-outsourcing-industry-revenue-by-service-type/>

3. IT Ukraine Association URL: <http://itukraine.org.ua/news/infografika-ukrayinska-it-industriya-zagalni-dani-ta-profesiynny-profil-specialistiv>
4. Lviv IT Cluster. URL: <https://itcluster.lviv.ua/ukraine-offshoring-destination-of-the-year/>
5. Outsourcing – Global market size, 2017. URL: <https://www.statista.com/statistics/189788/global-outsourcing-market-size/>
6. The Global ISG Outsourcing Index, 2017. URL: https://www.slideshare.net/ISG_Inc/4q16-global-isg-index
7. The Statistics Portal URL: <https://www.statista.com/statistics/189800/global-outsourcing-industry-revenue-by-service-type/>
8. Ukraine Needs a Unified Voice in Outsourcing and Business Services. URL: <https://www.n-ix.com/news/ukraine-needs-unified-voice-outsourcing-business-services/>
9. IT outsourcing in Ukraine today. URL: <https://lviv.hh.ua/article/17518>
10. Koshkaryova EL Current trends in the global IT outsourcing market // Bulletin of the Karazin Kharkiv National University. Economic Series, Issue 91, 2016.- p. 153-161.
11. Kucius V. Ukraine has every chance to turn from an IT colony to a metropolis // Forbes Ukraine, 2016
12. Matvey IE Features of development of IT-outsourcing in Ukraine. Lviv Polytechnic National University. - L., 2013. URL: http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/VNULPP_2013_754_28.pdf.
13. Meshko NP, Efremova MO Development of IT-outsourcing in Ukraine // Bulletin of the Dnipropetrovsk University. Series: Innovation Management. 2015. Issue 5.- p.79-85.
14. Ukraine's potential in the global outsourcing market. URL: <http://www.bakertilly.ua/en/news/id1105>
15. World Economy and International Economic Relations Chmut, OD Sedimentary
16. IT World Market: Ukraine's Place on It [URL: <https://mind.ua/publications/20178608-svitovij-rinok-it-misce-ukrayini-na-nomu>]
17. Sviridova S., Gorealkina E. Outsourcing as a tool for improving the efficiency of enterprises // Scientific Bulletin of the Odessa National Economic University. Number: 9 (217). - 2014 - p.165-175.
18. Toniuk MO IT-outsourcing in Ukraine: tendencies and forecasts of development // Effective economy. # 1, 2016.
19. Ukraine has been recognized as one of the most dangerous countries in the world. URL: <http://expres.ua/news/2018/06/29/299847-ukrayinu-vyznaly-odniyeyu-naynebezpechnishyh-krayin-sviti>
20. What did the Ukrainian IT market look like in 2017 URL: <https://lviv.com/lab/ukrayinskyj-it-rynok-2017/>.
21. All for CEO IT companies. URL: <http://softsource.org/articles/strateg%D1%96ya-development-service-company%D1%96yi>
22. International consulting and auditing company KPMG. . URL: <https://kurs.if.ua/news/lviv-ta-ivanofrankivsk-staly-naypryvablyvishymy-mistamy-dlya-autsorsyngu-doslidzhennya-60766.html>

OUTSOURCING MARKET IN UKRAINE

S. Pryima, V. R. Vovk

*Ivan Franko National University of Lviv
Prospekt Svobody 18, UA – 79008, Ukraine*

The role of outsourcing in decades continues to grow primarily through the possibility of increasing the efficiency of enterprises by attracting external service contractors. Outsourcing contributes to increase the competitiveness of companies, increase the value of profits by optimizing costs while maintaining or improving the quality of goods or services to gain access to a wider range of skilled manpower. Application Outsourcing demands new ways and methods of interaction between enterprises and organizations, which leads to the relevance of the study this issue.

Ukraine is the leading IT outsourcing country in Eastern Europe, along with some other major IT centers, such as Poland, Romania, Hungary, and the Czech Republic.

In general, Ukraine occupies about 1% of the global outsourcing market. According to research consultancy Avasant Poland and Romania are ahead, but the export volume of outsourcing services Ukraine ahead of Bulgaria and Hungary.

According to the research results of the International Association of IAOP, the ranking of the best outsourcing companies - The 2017 Global Outsourcing 100 included 13 Ukrainian outsourcing companies.

Among them SoftServe (Lviv), Ciklum (Kyiv), ELEKS (Lviv), Miratech (Kyiv), Sigma Software (Kharkov), N-iX (Lviv), Softengi (Kyiv), Program-Ace (Kharkiv). Among companies with Ukrainian R&D agencies, EPAM, Luxoft, Intetika, TEAM International Services, Softjour. should be noted.

The contribution of IT-export industry to the total GDP of Ukraine in 2017 amounted to 3.34%, IT companies operating in Ukraine, paid taxes of 16.7 billion. USD. According to PwC research, the IT industry of Ukraine ranks third in terms of its GDP contribution to the country, and exports \$ 2.5 billion. It is expected that by 2020 it will reach 10 billion dollars with 5.7% contribution. Among the clients of Ukrainian IT companies are: Panasonic, Oracle, Intel, Microsoft, MasterCard, Ericsson, BAYER, Ford, Deloitte, Limelight Networks, Huawei, Samsung, Siemens, Netcracker, Mellanox Technologies, Google, Corel etc.

The main areas of specialization of Ukrainian IT specialists include Software Engineering, Testing, Test Automation, Application Support, Architecture.

The factors that hinder the development of the IT outsourcing market in Ukraine include: the attraction and maintenance of talented professionals, the lack of appropriate legislative definition and regulation of outsourcing processes; insufficient popularization of the domestic market of IT outsourcing; low level of English language skills by native specialists; the presence of a large number of risks associated with doing business;

an unstable economic and political situation, as well as a complex legal, tax and business environment.

To ensure the development of the industry, the following conditions are named: stability of the tax policy, absence of new regulatory barriers, development of IT education and human resources, active promotion of the Ukrainian brand on the international scene.

If we compare Ukraine and Poland and what characterizes our market and the Polish market, we will see that in Ukraine are very few development centers (capital development centers) created by large companies (Microsoft etc.). In Poland, they are bigger because the

conditions for doing business in Ukraine are much more complicated. Therefore, all customers who want to work in Ukraine do not create development centers themselves, but work through other companies such as SoftServe, Luxoft and others. These companies know certain practices in the Ukrainian environment. This is precisely the reason that BP-outsourcing does not evolve in Ukraine.

Lviv and Ivano-Frankivsk became the most attractive cities in Ukraine for the creation of joint service and outsourcing centers in 2017. These cities are ranked leaders due to the availability and value of skilled manpower, developed infrastructure, rental office costs and convenient geographic location.

According to a research conducted by the International Consulting and Audit Company KPMG, Ukraine has the advantage over the cost of work and office leasing in Poland and the Czech Republic, which previously was the most popular outsourcing business. Today, these countries are becoming more expensive.

Promoting and strengthening Ukraine IT brand in the world needs a consolidated work, as the leading IT companies in the country should work together and form a strong and attractive brand of Ukraine, giving it a single voice and presenting the country in the global engineering and business events.